

ks. Tomasz Tomaszewski

Sprawozdanie z sesji popularnonaukowej
zorganizowanej z okazji Roku Kapłańskiego
w Wyższym Seminarium Duchownym w Koszalinie
23 stycznia 2010 roku

23 stycznia 2010 roku, w ramach obchodów Roku Kapłańskiego, w auli Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie odbyła się sesja popularnonaukowa na temat kapłaństwa. Jej uczestnikami byli nie tylko księża, klerycy i osoby konsekrowane, ale również studenci Instytutu Teologicznego w Koszalinie. Sesji przewodniczył ks. dr hab. prof. US Janusz Lemański. Oprócz niego, o zabranie głosu zostali poproszeni kapłani diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, głównie pracownicy naukowcy Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego.

Słowo wstępne wygłosił rektor WSD w Koszalinie, ks. dr Dariusz Jastrząb, który powitał wszystkich obecnych, a przede wszystkim szczególnie gościa - ks. dr. hab. Romana Bogacza, kierownika Katedry Teologii i Informatyki Biblijnej na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz kierownika Sekcji Biblijnej Polskiego Towarzystwa Teologicznego. To właśnie ten wybitny polski biblista wygłosił główny wykład pod tytułem „Nowość kapłaństwa Chrystusowego według Listu do Hebrajczyków”.

Na początku ks. Bogacz zaznaczył, że List do Hebrajczyków jest wspaniałym i zbudowanym bardzo misternie wykładem, w którego centrum znajduje się tekst na temat kapłaństwa Chrystusa, czyli Hbr 9, 11-12. Bardzo ważny dla zrozumienia treści Listu do Hebrajczyków jest kontekst historyczny, związany przede wszystkim ze zburzeniem świątyni jerozolimskiej, ustaniem kultu ofiarniczego i wygaśnięciem kapłaństwa Starego Testamentu, które przez ostatni okres było faktycznie sprawowane niegodnie. Choć poza nim żadna inna księga Nowego Testamentu nie nazywa Jezusa kapłanem, to należy podkreślić, że List do Hebrajczyków ukazuje nie tylko kapłaństwo, ale całą misję Jezusa Chrystusa.

W tym piśmie jest najpierw mowa o wyniesieniu na prawicę Boga Syna Boga, który stał się uczestnikiem krwi i ciała, czyli człowieczeństwa. Kapłanem może być bowiem tylko i wyłącznie człowiek. Jednak arcykapłaństwo Jezusa Chrystusa jest całkowicie wyjątkowe. Arcykapłani Starego Prawa byli bowiem oddzieleni od ludzi. Natomiast nowy Arcykapłan przyjął pełnię człowieczeństwa, wraz z cierpieniem i śmiercią po to, aby upodobnić się do ludzi. Wzorcem dla kapłaństwa Chrystusowego stał się pogański, przedizraelski kapłan Melchizedek, który złożył Abramowi ofiarę z chleba i wina. Jezus jest Arcyka-

planem miłosiernym i współczującym, który wprowadza ludzi przed Boży tron łaski. Wszedł On do nowej świątyni, którą jest niebo, i otworzył nam do niej drogę nową i żywą.

Po wykładzie nastąpiły krótkie referaty, związane tematycznie z kwestią kapłaństwa. Ks. dr hab. prof. US Janusz Lemański, pracownik Katedry Egzegezy i Teologii Biblijnej, mówiąc na temat „Świętość i ofiara w kapłaństwie Starego Testamentu”, zauważył, że dzisiaj świętość ma przede wszystkim znaczenie moralne, wewnętrzne. Natomiast w Starym Testamencie oznaczała ona zewnętrzne zachowywanie przepisów rytualnych, co pozwalało na zbliżenie się do świętości, której źródłem jest sam Bóg. W samym sercu zbudowanego koncentrycznie Pięcioksięgu, w Kpł 16 znajduje się opis liturgii Dnia Przebłagania. Właśnie ten rytuał zawiera całą kwintesencję rozumienia ofiary, która miała być przebłaganiem za grzechy. Jej najistotniejszym elementem była krew zwierząt ofiarnych.

Ks. dr Wojciech Wójtowicz, absolwent teologii fundamentalnej na Papiejskim Uniwersytecie Laterańskim w Rzymie, wygłosił referat pod tytułem „Święcenia jako sakrament w służbie komunii”. Zwracając uwagę na rozumienie Kościoła, stwierdził, że jego istotę najlepiej oddaje dzisiaj termin *communio*. Odniesieniem fundamentalnym dla kapłana jest jego komunია z Bogiem, w której musi istnieć nie tylko wymiar kapłański, ale i prorocki. Z tego osobowej relacji z Bogiem powinna się rodzić inwencja i kreatywność kapłana. Kapłan ma również służyć budowaniu komunii ludzi z Bogiem, prowadząc ich do zbawienia. Nie jest on funkcjonariuszem, ale ma „być dla” w miłości pasterskiej, która czyni kapłana człowiekiem misji i dialogu. Dlatego powinien on rozpoznawać odpowiedzialność ludzi świeckich za Kościół, otwierając się na współpracę z nimi, a także ze współbraćmi kapłanami.

Ks. dr Jacek Lewiński, adiunkt w Katedrze Teologii Pastoralnej, Liturgiki i Homiletyki, podejmując temat „Znaki liturgiczne w celebracji sakramentu święceń”, wyjaśnił najpierw, że te znaki to: osoby, gesty, znaki naturalne i przedmioty. Razem ze słowami tworzą one dany obrzęd. W liturgii święceń można wyróżnić obrzędy przygotowawcze, obrzędy istotne i obrzędy wyjaśniające. Istotnym obrzędem podczas udzielania wszystkich trzech stopni sakramentu święceń jest nałożenie rąk i modlitwa święceń. Znak nałożenia rąk pojawia się w historii Kościoła właściwie od początku, mając swoje źródło w Starym Testamencie. Świadczenie o zastosowaniu tego gestu podczas ustanawiania prezbiterów można znaleźć w 1 Tm 4, 14 i 2 Tm 1, 6. Inne znaki to m.in. włożenie rąk kandydata do święceń w ręce biskupa, przekazanie insygniów, namaszczenie, przekazanie przedmiotów związanych z misją biskupa, prezbitera i diakona oraz pocałunek pokoju.

Ks. dr hab. prof. US Janusz Bujak, pracownik Katedry Teologii Dogmatycznej, poruszył temat „Kapłaństwo w dialogu ekumenicznym”. Najpierw, odwołując się do nauki Soboru Watykańskiego II o powszechnym kapłaństwie

wiernych, postawił pytanie, czy ksiądz może być nazywany kapłanem. Jednak po tym ostatnim soborze Kościół katolicki naucza ostatecznie, że kapłaństwo sakramentalne jest uczestnictwem w kapłaństwie Chrystusa, a nie w kapłaństwie wiernych. Jest to bardzo ważne w dialogu ekumenicznym z Kościołem prawosławnym, w którym ksiądz jest kapłanem, czyli składającym ofiarę. Dlatego katolicy i prawosławni wspólnie uznali święcenia za sakrament, przyjęli ich trójstopniowość oraz to, że tego sakramentu udziela biskup. W dialogu z luteranami, którzy nie uznają święceń za sakrament, następuje również pewne zbliżenie. Polega ono choćby na stwierdzeniu, że święcenia czy ordynacja są jednorazowe i przyjmowane na całe życie.

Po wystąpieniach zaproszonych gości rozpoczęła się dyskusja z udziałem uczestników sesji. Większość pytań skierowana była do ks. dr. hab. Romana Bogacza. Na koniec ks. dr. Tomasz Tomaszewski, adiunkt w Katedrze Egzegezy i Teologii Biblijnej oraz organizator całej sesji, podziękował wszystkim prelegentom i słuchaczom oraz zaprosił ich do udziału w Nieszporach ekumenicznych, którym w kaplicy seminarystycznej przewodniczył biskup koszalińsko-kołobrzeski Edward Dajczak.